

Våld mot äldre

Om våld mot äldre

- Våld mot äldre är ett samhällsproblem
- Äldre personer blir oftast utsatta för våld där de borde vara som allra tryggast – i hemmet
- Våld mot äldre är underrapporterat
- Äldre personer har en ökad sårbarhet
- 1965 blev det olagligt för en man att utöva våld mot sin fru

Torontodeklarationen

”Våld mot äldre är en enstaka eller upprepad handling, eller frånvaro av önskvärd/lämplig handling, som utförs inom ett förhållande där det finns en förväntan på förtroende och som förorsakar skada”

Denna handling kan vara fysisk, psykologisk/ känslomässig, finansiell eller helt enkelt återspegla avsiktlig eller oavsiktlig försummelse.

Våldet kan ta sig många olika uttryck

Utöver fysiskt våld kan det handla om

- psykiskt våld
- sexuellt våld
- latent våld
- försummelse
- funktionshinderrelaterat våld.

Många former av våld går inte att se.

Risikfaktorer

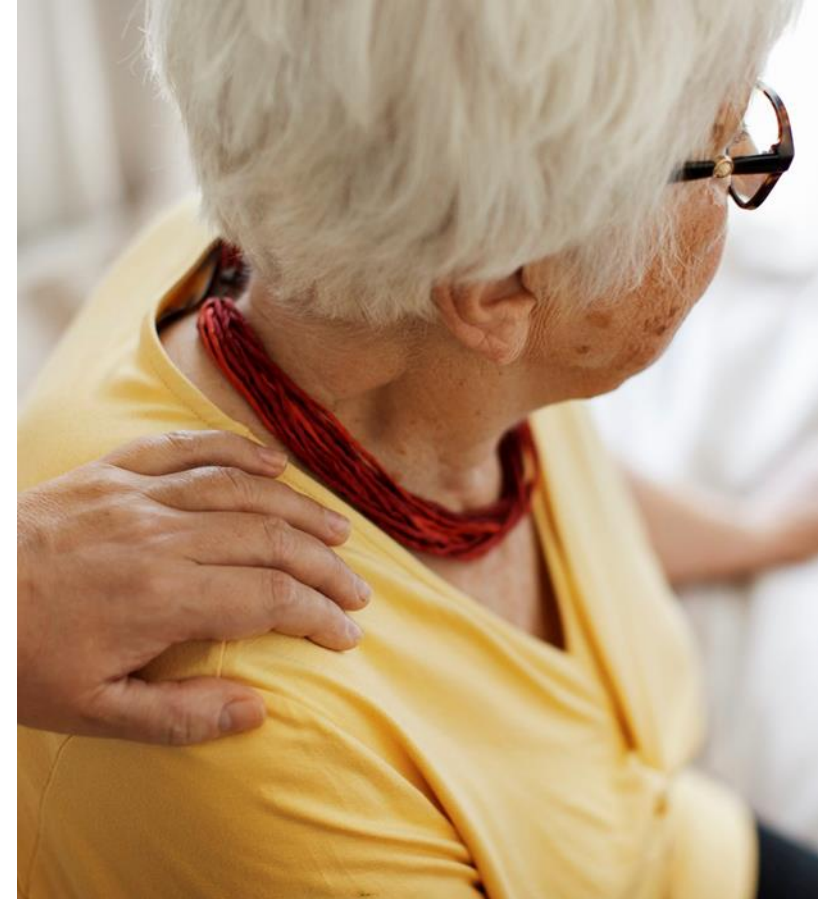
- Att vara kvinna
- Hög ålder
- Sjukdom, ökat beroende och funktionsnedsättning
- Social isolering
- Kognitiva problem och demens
- Brist på resurser
- Närståendes missbruk

Tecken på våld

Tecken på våld kan vara både psykiska och fysiska.

Några exempel:

- Ändrat beteende, till exempel att den äldre drar sig undan.
- Den äldre upplevs vara orolig, rädd eller nedstämd.
- Blåmärken eller andra märken på kroppen.

Hur kan vi förebygga våld mot äldre?

- Utbildning och medvetandegörande
- Arbeta mot "slutna system"
- Arbeta mot ålderism
- Våga fråga

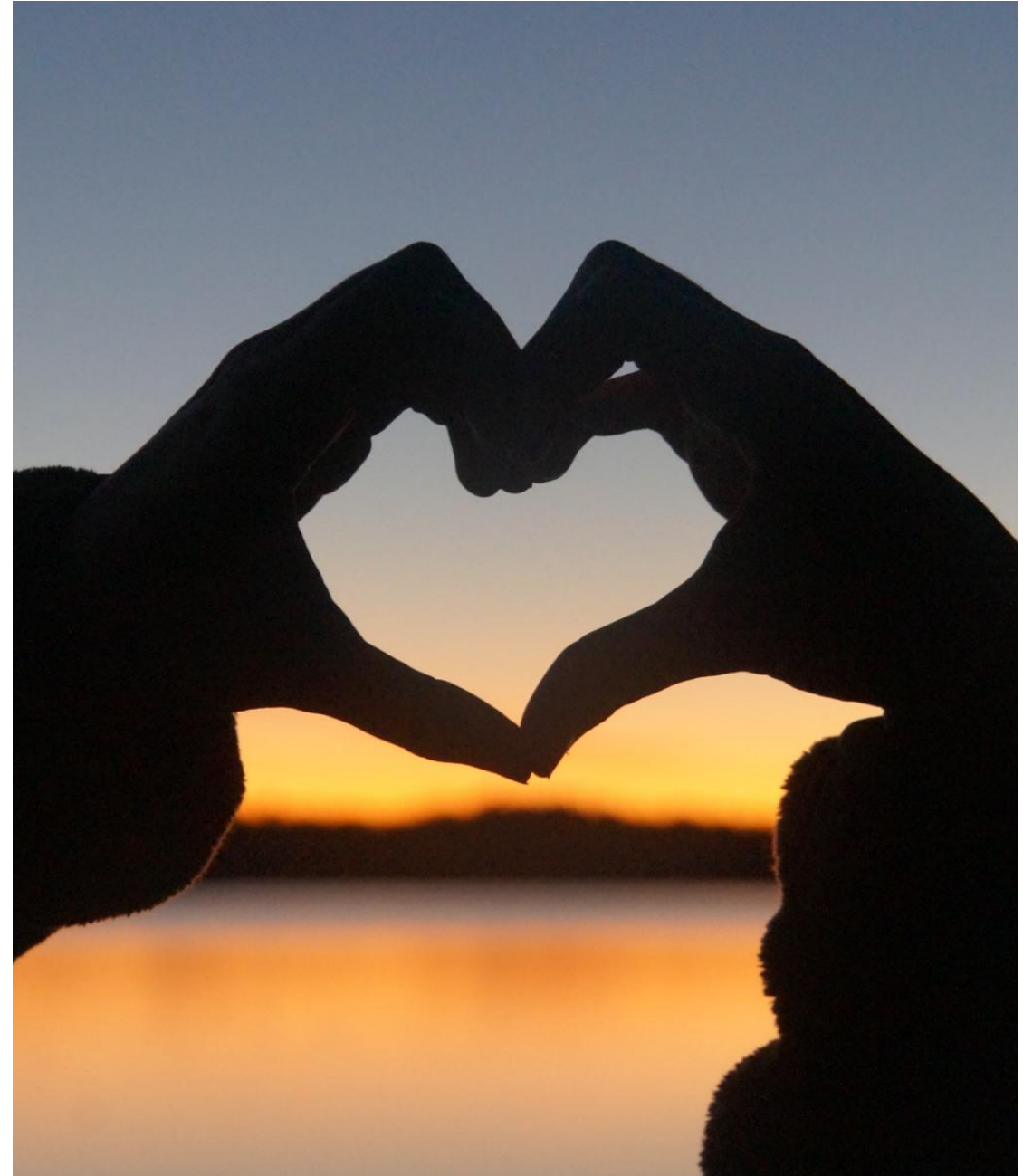
Om den äldre berättar något som kan vara våld, behöver du inte direkt veta vad du ska göra – det viktiga är att få berättelsen.

Att gå vidare med eventuella åtgärder eller insatser blir nästa steg.

Sammanfattning

- Det går att förebygga våld mot äldre
- Våldet syns inte alltid utanpå
- Var uppmärksam på tecken på våld
- Du behöver inte veta vad du ska göra – det viktigaste är att få berättelsen
- Det finns hjälp att få

Länkar

Socialstyrelsen - kunskapsguidens tema om äldre och våld:

<https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/vald-och-fortryck/aldre-och-vald/>

Jämställdhetsmyndighetens rapport om våld mot äldre:

<https://jamstalldhetsmyndigheten.se/mans-vald-mot-kvinnor/vald-mot-aldre/>

Institutet för mänskliga rättigheters rapport *Hemma är någon annanstans*:

<https://mrinstitutet.se/nyheter/allvarliga-brister-i-aldreomsorgen-normaliseras-det-handlar-om-alderism-visar-ny-rapport-fran-institutet/>

Varför anmäler inte äldre personer våld?

- Skam och rädsla för att bli inte trodda
- Beroende av förövaren
- Fysiska eller kognitiva begränsningar
- Brist på medvetenhet om rättigheter
- Övergrepp inom familjen